

Олексій БОЧКОВИЙ,
завідувач навчально-наукової
лабораторії з дослідження проблем
превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук,
старший дослідник

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Гіппократ, «батько» доказової медицини сказав: «ми те, що ми їмо». Та сьогодні дає можливість дещо перефразувати цей вираз та викласти його так: ми те, що ми споживаємо. При цьому, якщо у давні часи основна увага науки була направлена на пізнання людини як біологічної істоти і малася на увазі їжа, то сьогодні наука зосереджена на дослідженні людини як істоти біосоціальної, а тому мова йде про формування особистості з урахуванням споживання у тому числі й інформаційного продукту.

Згадка про інформацію не випадкова, адже тільки за рахунок інформації ми маємо уявлення та формуємо власне ставлення до тих чи інших речей. Не виключення й ефективність діяльності тих чи інших підрозділів Національної поліції, яка формується на підставі інформації і на підставі неї ж сприймається суспільством.

При цьому, джерела інформації та її зміст при формуванні оцінки ефективності діяльності підрозділів Національної поліції та при її сприйнятті суспільством суттєво відрізняються. Адже стало правилом, що ефективність підрозділу Національної поліції оцінює керівництво на підставі інформації, яка надається самим підрозділом і не завжди об'єктивно. Суспільство ж оцінює інформацію, яку отримує з власних джерел без можливості її коригування зі сторони правоохоронного органу. Звичайно, така інформація також не завжди є об'єктивною, але її необ'єктивність не носить офіційного характеру та не задокументована, а отже здатна до коригування, на підставі об'єктивних та перевірених фактів.

Сучасні події, пов'язані з агресивною війною зв сторони росії, показали на скільки важлива інформація і яку роль вона може відігравати у житті людини, що потребує переосмислення інформаційної політики зі сторони держави загалом та зі сторони підрозділів Національної поліції зокрема. Так, не зважаючи на відсутність матеріального вираження, шкідлива інформація, як і шкідлива їжа може завдати значної шкоди здоров'ю людині: починаючи від легких форм порушення травлення, закінчуючи втратою частин тіла та

навіть летальним випадком. Як приклад можуть слугувати військовослужбовці збройних сил російської федерації, які в Україні відчули жахливі наслідки шкідливої інформації, нав'язаної злочинним російським керівництвом та хибним уявленням про рівень підготовки та військового потенціалу своїх підрозділів. Станом на початок червня вже більше 35 тисяч загиблих російських військових і, за оцінками експертів, ще більше 60 тисяч неповоротних втрат, тобто тих, хто отримав поранення, які не дозволяють повернутися у стрій [1].

Звичайно, що це найстрашніші наслідки впливу інформації на людину. Але не потрібно ігнорувати й менш шкідливі, які у перспективі можуть перерости у суттєвіші.

Приклад викривлення інформації та його негативний вплив на ефективність діяльності правоохоронних органів був весь період існування радянського союзу. Так, у радянські часи був інформаційний вакуум і джерелами інформації були тільки офіційні повідомлення. Якщо говорити про діяльність правоохоронних органів, то будь-які прорахунки чи невдачі замовчувались, а до суспільства доводились лише здобутки. Таким чином у суспільства формувалось уявлення надзвичайно ефективної роботи правоохоронної системи та невідворотності покарання, що справляло позитивний ефект на авторитет правоохоронця, але не сприяло підвищенню ефективності самих правоохоронців та забезпечувало його ріст.

Після розпаду радянського союзу ще деякий час авторитет правоохоронних органів тримався, та з часом, загальні негаразди у державі та суспільстві внесли свої корективи й у роботу правоохоронців, рівень кваліфікації яких і так не був на високому рівні, адже не було необхідності його підвищувати, а ще й почав падати. Погіршив ситуацію той факт, що суспільство поступово ставало більш відкритим та фактично втрачався контроль держави над інформаційним потоком. Це призвело до того, що прорахунки у правоохоронній системі вже не можна було замовчати чи приховати, а тому серед населення почав формуватися негативний авторитет правоохоронця.

Цьому сприяла і «палочна» система оцінки ефективності роботи правоохоронного органу, яка передбачала постійне ручне корегування показників для уникнення негативної оцінки роботи від керівництва. І не зважаючи на постійні заяви про відхід від такої системи оцінки роботи як пережитку минулого, до недавнього часу вони зберігались, а в багатьох підрозділах зберігається і зараз.

Разом з тим, підрозділи Національної поліції, які знаходяться у регіонах де йдуть бойові дії або у сусідніх, не мають часу на гонитву за показниками і максимально зосередженні на виконанні основних обов'язків, захисті прав і свобод громадян та максимальної їх підтримки у складний час. І останні спостереження показують, що рівень довіри до підрозділів поліції зріс до рекордних показників. А довіра населення – основний показник ефективної

роботи правоохоронного органу. Таким чином ми наглядно можемо побачити необ'єктивність оцінки ефективності роботи підрозділів Національної поліції на підставі «палочної» системи.

Надзвичайно важливим є зміна підходів до оцінки ефективності роботи саме підрозділів превентивної діяльності Національної поліції, адже їх працівники найбільше спілкуються з населенням, особливо поза великими мегаполісами, де не має патрульної поліції.

Повний відхід від цифрового показника оцінки ефективності роботи підрозділів Національної поліції має відбутися негайно, адже в умовах воєнного стану неможливо налагодити роботу, яка буде передбачати виконання «планів», а штучне їх коригування відволікатиме від основних функціональних обов'язків поліцейського – захист прав та свобод громадян.

Ми переживаємо новий етап і війна відкоригувала рівень довіри населення до поліції у бік його зростання. Головне не втратити його після війни, забезпечивши при цьому стабільний ріст професіоналізму поліцейських.

Список використаних джерел:

1. Матяш Т. Росія втратила в Україні вже 30 350 військових. URL: https://lb.ua/society/2022/05/30/518360_rosiya_vtratila_ukraini_vzhe_30_350.html

Ірина ДРОК,
науковий співробітник навчально-наукової
лабораторії з дослідження проблем
превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ЗАПРОВАДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ОБМЕЖЕНЬ В УМОВАХ ДІЇ
ВОЄННОГО СТАНУ**

Запровадження режиму воєнного стану в Україні, починаючи з 24 лютого 2022 року [1], спричинило цілий ряд обмежень, які стосуються правил поведінки цивільних осіб. Наслідками порушень встановлених обмежень можуть стати людські втрати, перепони для проведення військових дій силами ЗСУ, надання пасивної допомоги збройним силам російської федерації, невиконання положень Закону України «про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», тощо. Відповідно застосування з боку держави засобів для унеможливлення вказаних дій – першочергове завдання, яке мало